

Nowy szef zasobów ludzkich próbował zrobić wszystko, żeby jego dział przestał być traktowany jak administracyjne peryferia. Nie przyniosło to jednak skutku.

Dlaczego dział zasobów ludzkich nie cieszy się szacunkiem?

ROBERT GALFORD / Przełożył Andrzej Ehrlich

"Nie wiem, do jakiego problemu najpierw się wziąć" - westchnął Luke Robinson. Kate Rose, siedząca nad kawą naprzeciw niego, lekko się uśmiechnęła. Powiedziała: "Fakt, że masz kłopoty". Luke wzniósł oczy ku górze: "Dziękuję ci bardzo. Znakomicie dostrzegasz to, co oczywiste. Ale co mam zrobić?"

Robinson i Rose siedzieli w kawiarni niemal od dwóch godzin. Tłum klientów przychodzących na lunch już dawno zniknął, a powoli zaczęli się pojawiać popołudniowi amatorzy kawy. Robinson, partner kierujący zasobami ludzkimi w Loft Securities, zadzwonił do Rose częściowo dlatego, że była jego osobistą przyjaciółką, ale także dlatego, że była wiceprezesem do spraw zasobów ludzkich w odnoszącej sukcesy firmie public relations. Wiedział, że jest świetnym menedżerem. W trakcie lunchu opowiedział jej o swoich problemach.

Zanim Robinson przyłączył się przed rokiem do Loft Securities, był partnerem w Powell Group, znanej firmie doradczej w dziedzinie zasobów ludzkich. Specjalizował się w pracach na rzecz firm zajmujących się usługami finansowymi. Kiedy szef zasobów ludzkich w Powell z powodów osobistych nagle zrezygnował z pracy, zarząd firmy poprosił Robinsona o przejęcie kierownictwa nad działem i pomoc w przeorganizowaniu systemów rekrutacji oraz doskonalenia pracowników. Robinson jako dyrektor zasobów ludzkich pracował bardzo skutecznie, pomagając konsultantom firmy w ocenie potencjalnych nowych pracowników i opracowując kilka bardzo atrakcyjnych programów doskonalenia. Przy pomocy Robinsona Powell Group szybko zaczęła skutecznie konkurować w pozyskiwaniu utalentowanych pracowników.

Większość ludzi u Lofta nie była przyzwyczajona do tego, żeby ktoś z działu zasobów ludzkich zadawał dociekliwe pytania.

Pomimo sukcesów odniesionych w Powell Group, Robinson przyjął pracę w Loft Securities, bo uważał, że będzie to wyzwanie przynoszące mu satysfakcję. W ciągu niemal całej swojej 30-letniej historii Loft cieszył się znakomitą reputacją w sprawach przyciągania - i utrzymywania - wysoce wykwalifikowanych pracowników. Kiedy jednak dyrektor naczelny firmy Philip Washington ustąpił w 1995 r., sprawy uległy zmianie. Washington był uosobieniem kultury Loft; potencjalni klienci, kiedy rozważali prowadzenie z firmą interesów, przede wszystkim myśleli o jego przywództwie i charyzmatycznej osobowości. Właśnie jego osobowość i energia przyciągała najlepszych pracowników. Kiedy odszedł, firma utraciła w części swoją żywotność. A w ciągu roku zrezygnowało też dwóch spośród pozostałych pięciu członków naczelnego kierownictwa.

Między kaskami ravioli z serem gorgonzola Robinson powiedział: "Nieważne, dlaczego ci dwaj odeszli. Ściśle mówiąc, jeden przeszedł na emeryturę, a drugi zajął się nauczaniem. Nie odeszli dlatego, żeby w Loft zaczęło się źle dziać. Prawdę mówiąc, zmiana na szczycie przeszła niezwykle gładko. Bernie Shargall, nowy naczelny, był - i jest - bardzo dobrym szefem. Pozyskano go z zewnątrz, ale według wszelkich danych jego nominacja spotkała się w firmie z szerokim poparciem. A ze współpracy z nim wiem, że jest świetnie przygotowany i ma silną motywację".

Według tego, co Robinson powiedział swojej przyjaciółce, problem polegał na tym, że nowy dyrektor naczelny nie umiał tak jak Washington przyciągać i utrzymać utalentowanych ludzi. A dział zasobów ludzkich (DZL) nie potrafił tego nadrobić. W firmie nigdy nie zwracano wielkiej uwagi na DZL, bo nie było to potrzebne. Pod rządami Washingtona i dwóch poprzedzających go dyrektorów naczelných dział wykonywał jedynie funkcje administracyjne.

"Trzeba przyznać Shargallowi, że dostrzegł problem - powiedział Robinson. - Dlatego mnie zatrudnił. Ale jestem tam od roku i nie potrafiłem zatamować upływu krwi; w ostatnich sześciu miesiącach straciliśmy jeszcze dwóch kluczowych pracowników. A co gorsza, nie miałem wielkich osiągnięć w rekrutacji nowych pracowników ani w doprowadzeniu do zmiany powszechnej opinii, że DZL to tylko grupa pracowników biurowych, wypełniających formularze świadczeń społecznych i pilnujących terminów urlopów. To frustruje, bo wiesz równie dobrze jak ja, ile dział zasobów ludzkich może zrobić na rzecz firmy".

Rose energicznie pokiwała głową. Powiedziała: "Prawdę mówiąc, to właśnie zasoby ludzkie zrobiły z Lofta to, czym jest. Problem polega na tym, że najważniejsze zadanie - przyciągania i utrzymywania dobrych pracowników - nie było wykonywane przez DZL Lofta. Ani też nie wykonywał tego cały zespół kierownictwa. Robił to tylko Washington; wydaje się, że nikt nie bardzo wie, jak działać dalej".

"Usiłuję im to pokazać - żalił się Robinson. - Ale nawet Shargall nie wie, jak mnie wykorzystać".

Rose poprosiła Robinsona, żeby opowiedział, co robił od czasu przejścia do Lofta, a on opisał pokrótce rozmaite swoje działania. Kiedy podjął pracę w firmie, poświęcił sporo czasu na rozmowy w cztery oczy z każdym z menedżerów wyższych szczebli, pytając ich o to, jacy ludzie zapewnili firmie powodzenie i jak oceniają obecnych pracowników. Rozmawiał też z wieloma innymi pracownikami - kierownikami, maklerami, asystentami administracyjnymi - i ze wszystkimi pracownikami własnego działu. Poświęcił też czas na spotkania z ludźmi z zewnątrz, w tym ze specjalistami poszukiwania kandydatów, z uniwersyteckimi doradcami w sprawach zatrudniania absolwentów, z firmami organizującymi świadczenia pracownicze i z jednostkami szkoleniowymi.

W trakcie tych spotkań doszedł do wniosku, że rekrutacja nie stanowi jedyne problemu u Lofta. Wydawało się, że nie ma zgodnej opinii co do tego, czy Loft rzeczywiście jest dobrym miejscem pracy. Odniósł przy tym wrażenie, że większość ludzi u Lofta nie była przyzwyczajona do tego, żeby ktoś z działu zasobów ludzkich zadawał dociekliwe pytania.

Robinson podjął więc rozmaite działania. Wprowadził w swoim dziale system wewnętrznych standardów usług, gwarancji wydajności i ciągłych programów pomiaru zadowolenia klientów. Ustanowił "stanowiska słuchania", to znaczy systematycznie wysyłał członków swojego zespołu do pracy w określonych godzinach w poszczególnych biurach firmy, z zadaniem odpowiadania na pytania i prowadzenia poradnictwa. Wprowadził program "ambasadorów zasobów ludzkich", przydzielając poszczególnym członkom swojego zespołu zadanie nawiązania stosunków z pracownikami poszczególnych działów firmy, żeby w DZL mogli występować w ich imieniu. Wprowadził też terminarz własnych systematycznych spotkań z szefami poszczególnych jednostek firmy. Przystąpił też do wszechstronnej oceny jakości pracowników DZL, zarówno indywidualnej, jak i zbiorowej, i wymienił dwóch mało wydajnych pracowników na ludzi mających spore doświadczenie w firmach usługowych podobnych do Lofta. Opracował wreszcie projekty programów zapoznania wszystkich pracowników firmy z rolą DZL - a w szczególności z tym, w jaki sposób DZL może przyczynić się do stworzenia i realizacji strategii zmierzającej do powodzenia firmy.

Rose słuchała długiej wypowiedzi Robinsona niemal bez słowa.

Zmarszczyła czoło, kiedy jej opowiedział o naradzie kierownictwa, w której uczestniczył po trzech miesiącach pracy w firmie. Przedstawił tam swoje ustalenia i naszkicował plany; wydawało mu się, że zostały dobrze przyjęte, bo nie stały się wówczas przedmiotem krytyki ani nie wywołały większej dyskusji. Teraz jednak uważał, że w trakcie narady "Shargall i pozostali zachowywali się uprzejmie, ale nie zwracali uwagi na to, co mówiłem".

Wydawało się, że menedżerowie Lofta słuchają, ale tak naprawdę nie zwracali uwagi.

Podniosła brwi i półgłosem powiedziała "au", kiedy przyznał, że czeka z rocznymi premiami dla dyrektorów pionów i wiceprezesów zostały wystawione z błędami. Powiedział: "Rozwiązanie tego problemu wspólnie z działem płac zajęło nam prawie miesiąc. A chociaż wiem, że był to zwykły błąd kancelaryjny, z pewnością nie pomogło to mojej sprawie".

Ze współzuciem pokiwała głową, kiedy jej opowiedział, jak niedługo przed podjęciem przez niego pracy DZL źle przeprowadził dochodzenie w sprawie zarzutu o dyskryminację. "Ale to nie ja zrobiłem!" Głos Robinsona zdradzał jego frustrację. "Grupa ludzi, których ja zebrałem, nie zrobiłaby czegoś takiego!"

Rose na ogół milczała; zachęcała go jedynie mówiąc "I co dalej?" albo "Czy mógłbyś to szerzej wyjaśnić?" w trakcie jego opowieści. Podczas całego lunchu Robinson niemal nie tknął jedzenia. Kiedy podszedł kelner, Robinson spojrzał na wyczyszczony talerz Rose i powiedział mu, żeby zabrał obydwa.

Kiedy dopili kawę, Robinson usiadł wygodniej i zapytał: "A więc?"

"Co a więc? - odparła Rose. - Wiem, że robisz wiele dobrych rzeczy. Ale prowadzisz wojnę, którą niewielu przed tobą wygrało. Czy wiesz, jak trudno jest zmienić opinię, którą wyrobił ktoś inny? Zasoby ludzkie to szczególnie trudna dziedzina - chociaż większość działów usług wewnętrznych zapewne twierdziłaby, że też są niedoceniane. Czy Loft szanuje swój dział techniki informacji? Swoich księgowych? Rozejrzyj się. Pewnie nie jesteś sam".

Robinson powiedział: "Muszę się przyznać, że myślę o poddaniu się. Nie to, żebym chciał wrócić do doradztwa. Ale coś osiągałem w tamtym świecie, a znasz powiedzenie: Ci, którzy potrafią - działają, a ci, którzy nie potrafią - uczą innych. Zaczynam myśleć, że to się odnosi także do mnie".

Rose zaśmiała się. "Nie, nie. Jestem pewna, że tak nie jest. Ale coś ci poradzę..."

Robert Galford mieszka w Concord, Massachusetts i pracuje z menedżerami wyższych szczebli nad zagadnieniami efektywności, organizacji i kariery zawodowej. Naucza też na kursach doskonalenia menedżerów w Wyższej Szkole Zarządzania Columbia University oraz w Wyższej Szkole Zarządzania im. J. L. Kelloga Northwestern University w Evanston, Illinois.